

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องกระบวนการพากย์ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ทัศนศึกษา การพากย์เสียงไทยในภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการพากย์เสียงไทยในภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกัน และวิเคราะห์กระบวนการพากย์ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์และผลกระทบต่อการพากย์เสียงไทยในภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกัน การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดงานวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 การนำเสนอข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยประชากร 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่หนึ่ง ภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันที่มีเสียงพากย์ไทย

กลุ่มที่สอง ผู้เกี่ยวข้องับกระบวนการพากย์เสียงไทยในภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกัน

3.1.2 การสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) และกำหนดคุณสมบัติของประชากรในการสุ่มตัวอย่างดังนี้

กลุ่มที่หนึ่ง ภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันที่มีเสียงพากย์ไทยต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1) เป็นภาพยนตร์การ์ตูนที่ผลิตโดยบริษัทของประเทศสหรัฐอเมริกาและจัดจำหน่ายในประเทศไทยโดยสำนักงานสาขาหรือบริษัทลูกหรือบริษัทคู่สัญญาของบริษัทผู้ผลิตอเมริกัน (Direct Hollywood Branch)

2) เป็นภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันที่เข้าฉายในโรงภาพยนตร์ในช่วงปีพ.ศ. 2535-2552

3) ถูกถ่ายทอดลงบนแผ่นวีดิทัศน์ระบบดิจิทัล (ดีวีดี) หรือแผ่นซีดีและมีลิขสิทธิ์จำหน่ายในประเทศไทย

จากคุณสมบัติดังกล่าว ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 68 เรื่อง โดยสามารถจำแนกตามบริษัทจัดจำหน่ายได้ดังนี้

1. บริษัทภาพยนตร์โคลัมเบีย โทรสตาร์ บัวนา วิสต้า (ประเทศไทย) จำกัด (Columbia TriStar Buena Vista: CTBV) จัดจำหน่ายภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันที่ผลิตโดย Walt Disney Pictures, Pixar Animation Studio และ Sony Pictures Animation จำนวน 38 เรื่อง

2. บริษัทยูไนเต็ด อินเตอร์เนชันแนล พิกเจอร์ส จำกัด (ตะวันออกไกล) สาขาประเทศไทย (United International Pictures (Far East): UIP) จัดจำหน่ายภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันที่ผลิตโดย DreamWorks Animation SKG จำนวน 17 เรื่อง

3. บริษัทฟอกซ์ วอร์เนอร์ (ประเทศไทย) จำกัด (Fox/Warner) จัดจำหน่ายภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันที่ผลิตโดย Blue Sky Studio และ Warner Bros. Pictures จำนวน 13 เรื่อง

กลุ่มที่สอง ผู้เกี่ยวข้องกับกระบวนการพากย์เสียงไทยในภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกัน (จำนวน 68 เรื่องตามการสุ่มตัวอย่างประชากรกลุ่มที่หนึ่ง) ต้องเป็นผู้มีความพร้อมและยินดีให้ข้อมูลแก่ผู้วิจัย และมีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่ง คือ

1) เป็นผู้กำกับเสียงพากย์ (Voice Director, Dialogue Director) หรือผู้กำกับเสียงร้อง (Vocal Director)

2) เป็นบุคลากรของบริษัทผู้ผลิตหรือบริษัทจัดจำหน่ายภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันที่ทำหน้าที่ควบคุมดูแลกระบวนการพากย์

จากคุณสมบัติดังกล่าว ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 7 คน ดังนี้

1. ทศพร รุ่งวิทยา ตำแหน่ง Senior Technical Manager, Asia Pacific, Disney Character Voices International

2. ชนม์ธนัทภรณ์ อยู่ชยันตี ตำแหน่งเจ้าหน้าที่อาวุโส หน่วยงานผลิตและควบคุมคุณภาพ บริษัท Sony Pictures (ประเทศไทย)

3. อรณัท เกียรติศักดิ์สาคร ตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์ บริษัทยูไนเต็ด อินเตอร์เนชันแนล พิกเจอร์ส จำกัด (ตะวันออกไกล) สาขาประเทศไทย

4. กฤษณะ ศฤงคารนนท์ ตำแหน่งผู้กำกับเสียงพากย์ภาพยนตร์การ์ตูนในเครือ Walt Disney Pictures, Pixar Studio, DreamWorks Animation Studio, Warner Bros.

5. สรรเสริญ โภคสมบัติ ตำแหน่งผู้กำกับเสียงพากย์ภาพยนตร์การ์ตูนในเครือ DreamWorks Animation Studio

6. สุกานดา บุญธรรมิก ตำแหน่งผู้กำกับเสียงร้อง (Vocal Director) บริษัท เกกโคสตูดิโอ คอมเพล็กซ์ จำกัด (ผู้ผลิตเสียงพากย์ไทยให้กับภาพยนตร์การ์ตูนในเครือ Walt Disney Pictures, Pixar Animation Studio, DreamWorks Animation SKG)

7. จักรกฤษ บัวเอี่ยม ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ห้องบันทึกเสียง บริษัท เกกโคสตูดิโอคอมเพล็กซ์ จำกัด (Gecco Studio Complex) (ผู้ผลิตเสียงพากย์ไทยให้กับภาพยนตร์การ์ตูนในเครือ Walt Disney Pictures, Pixar Animation Studio, DreamWorks Animation SKG)

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยนี้จึงมี 2 กลุ่ม คือ ภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันที่มีเสียงพากย์ไทยจำนวน 68 เรื่อง และผู้เกี่ยวข้องกับการพากย์เสียงไทยในภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันจำนวน 7 คน

3.2 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ในการวิจัยนี้ใช้ข้อมูลและแหล่งข้อมูล 2 ประเภท คือ

3.2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) สามารถจำแนกแหล่งข้อมูลได้ดังนี้

- 1) แผ่นวีดิทัศน์ระบบดิจิทัล (DVD : Digital Videodisc) หรือแผ่นดีวีดีภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันที่มีเสียงพากย์ไทยจำนวน 68 เรื่อง
- 2) ข่าว บทความ บทประชาสัมพันธ์ บทสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันและการพากย์เสียง ทั้งเสียงพากย์ต้นฉบับ เสียงพากย์ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
- 3) ผู้เกี่ยวข้องกับการพากย์เสียงไทยในภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกัน ได้แก่ ผู้กำกับเสียงพากย์หรือผู้ควบคุมเสียงพากย์และบุคลากรของบริษัทผู้ผลิตหรือจัดจำหน่ายภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันที่ทำหน้าที่ควบคุมกระบวนการพากย์

3.2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ เอกสารวิชาการ วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัยและบริการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ การพากย์ภาพยนตร์และแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ สามารถจำแนกเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดังนี้

- 1) ตารางบันทึกข้อมูล ใช้ในการสังเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เป็นแผ่นดีวีดีภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกัน โดยเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับรายชื่อภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกัน ประเภทของภาพยนตร์ (Genre) บริษัทผู้ผลิตภาพยนตร์ ผู้จัดจำหน่ายและวันที่เข้าฉายในประเทศไทย

2) เพิ่มแยกประเภทข่าว บทความ บทประชาสัมพันธ์ บทสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันและการพากย์เสียงทั้งเสียงพากย์ต้นฉบับ เสียงพากย์ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

3) แบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ในการรวบรวมข้อมูลที่เป็นบุคคลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างแน่นอน (Unstructured Interview) โดยแนวคำถามในการสัมภาษณ์สร้างจากกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้กับการวิจัย คำถามอาจมีการปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มเติมได้ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ขณะสัมภาษณ์และคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ในการศึกษา แนวคำถามในแบบสัมภาษณ์มีดังนี้

- ภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันเริ่มเข้ามาฉายในประเทศไทยเมื่อใด
- กระบวนการนำเข้าภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันเป็นอย่างไร
- ผู้ผลิตภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันแต่ละรายเป็นคู่แข่งกันหรือไม่
- การผลิตงานพากย์เสียงภาษาท้องถิ่นและเสียงไทยเป็นหน้าที่ของใคร
- เหตุใดจึงต้องมีการพากย์เสียงไทยและเสียงภาษาท้องถิ่นประเทศต่างๆ
- ภาพยนตร์ประเภทใดที่จำเป็นต้องมีการพากย์เสียงไทย
- การพากย์ภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันมีความเหมือนหรือแตกต่างจากการพากย์ภาพยนตร์ประเภทอื่นหรือไม่ อย่างไร
- บริษัทผู้ผลิตภาพยนตร์มีบทบาทอย่างไรในกระบวนการพากย์
- บุคคลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพากย์มีใครบ้าง คัดเลือกอย่างไร
- หลักเกณฑ์และกระบวนการคัดเลือกเสียงพากย์และนักพากย์มีอะไรบ้าง
- ภาพยนตร์แต่ละเรื่องใช้นักพากย์กี่คน
- กระบวนการผลิตงานพากย์มีขั้นตอนอะไรบ้าง ใครเป็นผู้รับผิดชอบ
- ภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันแต่ละเรื่องใช้ระยะเวลาในการผลิตเสียงพากย์กี่วัน
- งบประมาณในการผลิตงานพากย์ภาพยนตร์แต่ละเรื่องมีจำนวนเท่าไร
- มีการควบคุมคุณภาพของผลงานพากย์หรือไม่ อย่างไร
- ภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันเสียงพากย์ไทยได้รับความนิยมหรือไม่
- กระบวนการพากย์ภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันส่งผลกระทบต่อกระบวนการพากย์แบบเดิมของไทยหรือไม่ อย่างไร

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องบันทึกเสียงขณะสัมภาษณ์แหล่งข้อมูลแล้วเก็บไว้ในคอมพิวเตอร์ในรูปแบบของแฟ้มข้อมูลเสียงและได้ทำการถอดเทปเสียงสัมภาษณ์เก็บไว้ในรูปของเอกสารกระดาษเพื่อนำมาวิเคราะห์ผลการศึกษา

3.3.2 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลทุติยภูมิด้วยวิธีการศึกษาเอกสาร (Documentary Study) และรวบรวมข้อมูลเหล่านี้ไว้ในรูปของเอกสารกระดาษและเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีการแยกหมวดหมู่เป็นแฟ้มเอกสารคือ แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกัน ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการพากย์และข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพากย์ เพื่อใช้ประกอบกับข้อมูลปฐมภูมิในการวิเคราะห์ผลการศึกษา

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (Analytic Induction) โดยการตีความ วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ โดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยเป็นเกณฑ์หลัก ซึ่งสามารถแยกแนวทางในการตีความวิเคราะห์ได้ 3 แนวทาง คือ

1. การศึกษาประเภทของภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันและจำนวนภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันที่มีเสียงพากย์ไทย ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจแหล่งข้อมูลประเภทแผ่นวีดิทัศน์ระบบดิจิทัลหรือแผ่นดีวีดี โดยแยกตามบริษัทผู้ผลิตและบริษัทผู้จัดจำหน่ายในประเทศไทย
2. การศึกษากระบวนการพากย์เสียงไทยในภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกัน ใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเอกสารและข้อมูลจากการสัมภาษณ์แหล่งข้อมูลบุคคล แบ่งกระบวนการพากย์อย่างเป็นระบบ แสดงให้เห็นถึงขั้นตอน รูปแบบ วิธีการพากย์ และลักษณะของการพากย์ โดยใช้แนวคิดภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันและการพากย์ภาพยนตร์การ์ตูนและแนวคิดอุตสาหกรรมวัฒนธรรม
3. การวิเคราะห์กระบวนการพากย์ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์และผลกระทบต่อการพากย์เสียงไทยในภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกัน ใช้แนวคิดพัฒนาการการพากย์ภาพยนตร์ในประเทศไทย อุตสาหกรรมวัฒนธรรมและแนวคิดจักรวรรดินิยมสื่อและวัฒนธรรมในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเน้นให้เห็นผลกระทบของกระบวนการพากย์ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ที่มีต่อการพากย์ในมิติต่างๆ ได้แก่ มิติการผลิตงานพากย์ มิติผลงานพากย์ และมิติการบริโภคภาพยนตร์เสียงพากย์ไทย

3.5 การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการพรรณนาความ (Descriptive Narration) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

บทที่ 4 ผลการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่หนึ่ง กล่าวถึงประเภทของภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันและการจำแนกภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันตามบริษัทผู้ผลิตและบริษัทผู้จัดจำหน่ายในประเทศไทย

ส่วนที่สอง กล่าวถึงกระบวนการพากย์เสียงไทยในภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกัน ซึ่งประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของการพากย์ภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกัน การควบคุมการผลิตเสียงพากย์ไทย

จากบริษัทต้นสังกัดต่างประเทศและหรือผู้จัดจำหน่ายในประเทศ หลักเกณฑ์การคัดเลือกเสียงพากย์ และนักพากย์ กระบวนการพากย์และขั้นตอนการผลิตงานพากย์และลักษณะสำคัญของการพากย์เสียงไทยในภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกัน

ส่วนที่สาม กล่าวถึงลักษณะของกระบวนการพากย์ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์และผลกระทบต่อกรพากย์เสียงไทยในภาพยนตร์การ์ตูนอเมริกันในมิติต่างๆ ได้แก่ มิติการผลิตงานพากย์ มิติผลงานพากย์และมิติการบริโภคภาพยนตร์เสียงพากย์ไทย

และบทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ